

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach. ul. Św. Stanisława 4.

Nr. 290

Katowice, niedziela 15-go grudnia 1929.

Rok 28

Wojownicza, lecz bezsilna opozycja.

Wiedeń. (AW.) Pisma tutejsze omawiają żywo sytuację, która się wytworzyła w Polsce wskutek ustąpienia gabinetu. „Neues Wiener Journal” poświęca sprawie tej artykuł wstępny, w którym stwierdza, że opozycja była wprawdzie w stanie obalić rząd, ale nie jest w stanie utworzyć nowego. O zmianie systemu niema przeto mowy, a obecne przesilenie gabinetowe jest tylko epizodem, który może opóźnić reformę konstytucyjną, ale z pewnością nie zdoła jej powstrzymać. W podobny sposób oceniają sytuację „Reichs-Post” i „Tageblatt”, a — co najbardziej znamienne — także socjalistyczna „Arbeiter-Zeitung”.

Narady nad handlem zbożem.

Warszawa. W poniedziałek po południu odbędzie się u Prezesa Rady Ministrów konferencja, poświęcona sprawom, związanym z sytuacją rynku zbożowego oraz zagadnieniami handlu zbożowego. W konferencji wezmą udział Ministrowie Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, Reform Rolnych i Komunikacji, oraz przedstawiciele syndykatu zbożowego i organizacji handlowych, zajmujących się eksportem zboża. (Pat.)

Plotki o prezydencie Hindenburgu.

Berlin. W związku z pogłoską, jakoby prezydent Hindenburg poważnie zaniemógł, lub też ulec miał atakowi apoplektycznemu, donosi komunikat półurzędowy, iż wiadomości te wyssane są z palca. Prezydent Hindenburg cieszy się zdrowiem. (Pat.)

Tittoni ciężko chory.

Rzym. Stan zdrowia znanego dyplomaty Tomasza Tittoniego byłego prezesa ministrów i ministra spraw zagranicznych jest poważny. Lekarze przypuszczają, że Tittoni nie przetrzyma choroby. Tittoni liczy obecnie 75 lat.

Walka socjalistów francuskich z rządem.

Paryż. W dalszym ciągu dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw wojskowych Izba 330 głosami przeciwko 247 odrzuciła projekt odesłania do komisji ustępu, dotyczącego armii wschodniej.

Minister Maginot oświadczył uprzednio, że Francja dotrzyma swoich zobowiązań i w związku z omawianą powyżej sprawą postawił kwestję zaufania. Ugrupowania socjalistyczne i radykalno-społeczne Izby pod wpływem przemówienia Tardieu w senacie, które uważają za wystąpienie przeciw parlamentowi, postanowiły zgłosić interpelacje. (Pat.)

Orkan w Wiedniu.

Wiedeń. (AW.) Burze szalejące w zachodniej części Europy, dosięgły Wiednia. Orkan, który szalał prawie 100 km. na godzinę i spowodował liczne nieszczęśliwe wypadki. Jedna pani, przechodząca nad kanałem Dunaju, rzucona została siłą wicheru do wody. Policja zdołała ją uratować.

Były premier Bartel na widowni.

Warszawa. (AW.) Głównym momentem, budzącym zainteresowanie sfer politycznych, jest przyjazd b. premiera Bartla do Warszawy i jego konferencja z Prezydentem Rzplitej. Prof. Bartel po przybyciu lwowskim pociągiem w piątek rano udał się wprost na Zamek, gdzie zamieszkał jako gość Prezydenta Rzplitej. O godz. 10.30 p. Prezydent rozpoczął z p. Bartlem konferencję, która poważnie się przeciągnęła. Poruszane na tej konferencji sprawy budzą ogólne zainteresowanie, przyczem zaznaczyć należy, iż oczekiwany jest komunikat kancelarii cywilnej p. Prezydenta o przebiegu tej konferencji.

Jak podaje „Przegląd Wieczorny”, w kołach miarodajnych uważają, że przyjazdu prof. Bartla nie należy wiązać z zamiarem powierzenia mu misji utworzenia gabinetu. P. Prezydent, którego łączą oddawna przyjazne stosunki z p. Bartlem, chciał w obecnej chwili zasięgnąć jego opinii w różnych sprawach. Przypuszczają należy, iż p. Bartel złoży wizyty w Belwederze, w Prezydium Rady Ministrów, u min. Zaleskiego i marsz. Daszyńskiego. Prasa opozycyjna wstrzymuje się od wyrażenia opinii w sprawie wizyty p. Bartla.

Polska mocarstwem.

London. Prasa tutejsza donosząc z Nowego Jorku o decyzji prezydenta Hoovera podniesienia poselstwa Stanów Zjednoczonych w Warszawie do rangi ambasady podkreśla, że rząd amerykański solidaryzuje się tu z Wielką Brytanią, idąc jej śladem.

Dawniej niezyciwywliwy „Evening Standart” komentuje ten fakt jako uznanie Polski za jedno z wielkich mocarstw Europy i podkreśla, że ten stan rzeczy jest potwierdzeniem sytuacji, w której Polska pod względem terytorjalnym znajduje się faktycznie od traktatu wersalskiego. (Pat.)

Warszawa. Poselstwo Stanów Zjednoczonych w Warszawie zwróciło

się do rządu polskiego o udzielenie dla p. Aleksandra B. Moore'a pozwolenia na objęcie stanowiska ambasadora Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

P. Moore urodzony w Pittsburgu w r. 1867 zajmował się już od lat młodzieńczych dziennikarstwem i w roku 1904 objął stanowisko redaktora naczelnego dziennika „Pittsburg-Leader.” Na tem stanowisku pozostawał do roku 1923, gdy mianowany został ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Hiszpanji. Po paroletnim pobycie w Hiszpanji Moore wyznaczony został w roku 1928 na stanowisko ambasadora w Peru, które piastował do tej pory.

Nowe trudności w rokowaniach polsko-niemieckich.

Berlin. Biuro Wolffa donosi, iż wobec zmian, w dotychczasowych dyspozycjach poseł niemiecki w Warszawie Rauscher złoży osobiście sprawozdanie o stanie niemieckich rokowań handlowych i w tym celu przybywa w sobotę do Berlina.

Według „Vossische Ztg.” przyjazd Rauschera pozostaje w związku z nowymi rzekomo trudnościami niemieckimi w polskich rokowaniach handlowych. (Pat.)

Ostre wystąpienie nacjonalistów niemieckich przeciw Polsce.

Berlin. W parlamencie toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad oświadczeniem kanclerza Müllera.

Z ostrą krytyką polityki rządu i w obronie wystąpienia dr. Schachta występowali zwłaszcza mówcy opozycji prawicowej. Poseł niemiecko-narodowy Quartz atakował działalność obecnego rządu, następnie zaatakował ministra spraw zagranicznych Curtiusa, zarzucając mu, że starał się jakoby pożyścić przyjaźń Polski przez zawarcie umowy wyrównawczej. Zwracając się do ministra mówca zawołał: „Przyszłe pokolenia niemieckie poczują dopiero ruchy pańskie wobec niemieckiego wschodu, dokonane z miłością ku Polsce.”

Na te wywody posła Quarta zareagowali posłowie z ław ludowych i so-

cialistycznych głośnymi okrzykami oburzenia.

Poseł chrześcijańsko-narodowej partii chłopskiej von Sybel również atakował bardzo ostro polsko-niemiecką umowę wyrównawczą, oświadczając, że w każdym innym kraju rząd, podpisujący podobną umowę, zostałby już dawno obalony.

W toku dyskusji frakcja niemiecko-narodowa zgłosiła wniosek o votum nieufności dla ministra spraw zagranicznych Curtiusa i dla ministra finansów Hilferdinga. (Pat.)

Berlin. Kanclerz Müller przedłożył parlamentowi projekt ustawy, upoważniającej ministra finansów do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 465 milj. marek poza pełnomocnictwami, udzielonymi ministrowi finansów dotąd na rok 1929 r. (Pat.)

Najcieńsze działo.

Gdy w bitwie zbliża się rozstrzygająca chwila, wówczas wychodzą na widownię wszystkie rezerwy i działa największego kalibru. Podobnie i teraz, w obliczu rozstrzygającego momentu wyborczego, opozycja wytacza najsilniejsze argumenty, by zgniebić swych przeciwników, a zjednać dla siebie zwolenników. Tym argumentem ma być nader ostra krytyka dotychczasowego zarządu miasta Katowic i jego prezydenta przez jeden z dzienników opozycyjnych.

Gdyby ta krytyka była dyktowana względami na interes mieszkańców miasta i oparta na gruntownym, bezstronnym ocenianiu działalności tych, którzy są odpowiedzialni za gospodarkę miejską, nikt nie mógłby mieć nic przeciwko temu. W tym jednak wypadku krytyka taka musi budzić poważne zastrzeżenia.

Przedewszystkiem jeśli chodzi o intencje, to nie potrzeba zbytej przenikliwości, by spostrzec, że nie dlatego podnosi się zarzuty, ażeby zmienić na lepsze to, co krytykujący uważa za złe. Gdyby bowiem ten tylko motyw oddziaływał, to tak ostra, nie przebiegająca w wyrażeniach krytyki powinna się była ukazywać dawniej, to jest w tym czasie, gdy dane fakty zachodziły. Wiele zaś z tych zarzutów podniesiono dopiero teraz. Jasnym jest, że chociaż o nich wiedziano, to jednak nie poruszano ich, i chowano skrupulatnie, aby dopiero w ostatniej chwili przypuścić atak dla tem większego efektu wyborczego. Jest to znana taktyka ludzi, którym chodzi wyłącznie o własny interes, a nie o rzecz samą i o przyczynienie się do usunięcia braków. W tym wypadku cel krytyki jest tak przejrzysty, że nikogo nie będzie w stanie złudzić, ani przekonać.

Poza tem wysuwanie zarzutów pod adresem obecnego zarządu miasta jest dziwne ze względu na to, że w tymże zarządzie zasiadają ludzie, należący do tego samego obozu co i krytycy. Jeśli ludzie ci widzieli braki i złą gospodarkę, to mieli dosyć sposobności do zapobiegnięcia temu. Podnoszenie obecnie zarzutów jest zatem równoznaczne z potępieniem swych własnych ludzi. Dziwnym zbiegiem okoliczności ci sami ludzie opozycyjnego obozu, którzy należeli do zwalczanej namiętnie przez opozycję komisarycznej rady miejskiej, figurują obecnie na liście opozycyjnej jako kandydaci na radnych! Z jednej strony więc syją się na nich gromy potępienia, z drugiej zaś równocześnie zaleca się ich jako mężów, mających uzdrowić złą gospodarkę. Rzeczywiście trudno o jaskrawszy dowód jaką wartość mają argumenty, wysuwane przez opozycję dla ostatecznego zgnebnienia przeciwnika!

Zresztą wykazywanie, że opozycji nie chodzi wcale o dobro gminy w obecnych wyborach, jest zupełnie zbyteczne. Wszak opozycja stale głosi, że celem jej jest wyłącznie walka z rządem i że w wyborach gminnych ludność ma dać wyraz swemu niezadowolaniu z obecnego systemu. Całe

ej postępowanie jest więc przykro-
one pod tym kątem widzenia.

Niejednokrotnie wskazywaliśmy już
to, jak nieuzasadnionem, a specjale-
nie w naszych warunkach szkodliwym,
est takie stawianie sprawy. Nie osią-
ga ono bowiem zamierzonego celu,
choćby bowiem zarządy gminne na-
wet w stu procentach były opozycyj-
ne, to taki wynik w żadnym razie nie
spowoduje politycznych konsekwen-
cyj. Obalenia rządu względnie zmia-
ny systemu rządów dokonać mogą je-
dyńcie ciała powołane do tego przez
konstytucję, to znaczy sejm. W kom-
petencji zarządów gminnych nie leży
zajmowanie się sprawami politycz-
nymi.

Jeśli chodzi o to, by zapomocą wy-
borów komunalnych dać wyraz na-
strojom panującym w społeczeństwie,
to cel ten w obecnych warunkach jest
zupełnie chybiony. Jest on tylko wodą
na młyn dla propagandy niemieckiej,
która pełną dłoń czerpie ze skar-
nicy argumentów, wysuwanych przez

opozycje i używa ich dosłownie nie-
tyle przeciwko rządowi, ile przeciwko
Polsce. Jaka to szkoda przynosi intere-
som polskim, tego nie trzeba sze-
rze tłumaczyć.

O prawdziwych nastrojach, panu-
jących w szerokich warstwach ludu
śląskiego, przekonali już wybory, od-
byte w ubiegłą niedzielę. Przypu-
szczać należy, że także w miastach
poważna część wyborców oświadczy
się przeciwko tym, którzy za wszelką
cenę i wszystkimi sposobami dążą do
pognębienia tych, którzy nie chcą ja-
łowej, bezcelowej opozycji, a dążą do
współpracy z czynnikami rządowymi
dla dobra ludności.

Ostatni akt wyborów wykaże nie-
wątpliwie dojrzałość polityczną spo-
łeczeństwa, które pragnie pokoju i po-
pierania zamierzeń, skierowanych ku
podniesieniu materialnemu, moralnemu
i narodowemu przyłączonego po wie-
kach niewoli Śląska do Polski, a dosyć
ma bezskutecznej opozycji i wzajem-
nej walki!

Przegląd polityczny

Solidarna polityka przeciwpolka Gdańska.

Na jednym z ostatnich posiedzeń
sejmu gdańskiego obradowano nad in-
terpelacją prezesa koła polskiego w
sejmie gdańskim, Moczyńskiego, w
sprawie niezatwierdzenia przez władze
gdańskie sołtysa polskiego gminy Po-
stołowo, zamieszkałej niemal wyłąc-
nie przez ludność polską.

Dyskusja nad tą interpelacją wyka-
zała ponownie, że wszystkie, nawet
najbardziej uzasadnione postulaty pol-
skie, spotykają się w sejmie gdańskim
ze zwartym wrogiem stanowiskiem
stronnictw niemieckich, występujących
zawsze zgodnie przeciwko miejscowej
ludności polskiej.

Ubolewania godnym przytem wy-
stąpienie przedstawiciela senatu, Ar-
czyńskiego, który starał się usprawie-
dliwić nierzeczowe i wrogi polskiej
ludności stanowisko podległych mu
władz i zbagatelizował zarzuty, przy-
toczone przez posła polskiego. Z tego
też powodu dr. Moczyński poddał su-
rowej krytyce zachowanie się władz
gdańskich wobec ludności polskiej i
protestował przeciwko upośledzeniu
jej w różnych dziedzinach życia pu-
blicznego, popierając swe wywody
licznymi dowodami. Ludność polska,
zwalaszca we wsiach, traktowana jest

znacznie gorzej od ludności niemieckiej.
Władze starają się wszędzie ograni-
czyć prawa ludności polskiej i dlatego
twierdzenia senatora, jakoby mniejszo-
ści polskiej w Gdańsku powodziło się
lepiej, aniżeli jakiegokolwiek innej mnie-
szości w innych państwach, jest całko-
wicie nieuzasadnione. Poseł dr. Mo-
czyński stwierdził, że obecny senat le-
wicowy zachowuje się w stosunku do
ludności polskiej nawet gorzej, aniżeli
senaty poprzednie.

Olbryzie sumy dla wschodnich prowincji niemieckich.

Jak donosiliśmy, Rząd Rzeszy we-
spół z rządem pruskim opracował na
termin 10 lat nowy t. zw. program
wschodni, zawierający szereg udogo-
dnień finansowych, podatkowych, ko-
lejowych, inwestycyjnych dla prowincji
wschodnich Rzeszy, a mianowicie:
Marchii Granicznej (późnańsko-zacho-
dnio-pruskiej), Prus Wschodnich, Gór-
nego Śląska, oraz powiatów granicz-
nych Dolnego Śląska. Na ten cel obo-
rządy przygotowują kwotę 100 miljo-
nów marek. Poteżny ten nowy plan
niemieckiego parcia na wschód oprócz
doraźnych korzyści politycznych ma
na celu korzystniejsze ukształtowanie
się gospodarczych i materialnych sto-
sunków w pasie pogranicznym dla

wyzyskania momentów propagando-
wych. Oczywiście, że ludność polska
pogranicza, jak dotąd, żadnego udziału
w tych udogodnieniach nie bierze.

Rosja w oświetleniu nacjonalisty niemieckiego.

Znany rusofilski polityk, poseł nie-
miecko-narodowy do parlamentu,
Hötsch po powrocie z Rosji wygłosił
w berlińskim instytucie niemieckim dla
badań Wschodniej Europy odczyt, w
którym scharakteryzował obecną sy-
tuację w Rosji, jako bardzo naprężoną.

W Rosji — mówił prelegent — pa-
nuje głód towarowy. Ceny na prze-
mysł są wprost niedostępne, co daje
się we znaki przedewszystkiem rolni-
ctwu. W Moskwie panuje wielki brak
artykułów żywnościowych, a wy-
dajność rolnictwa daleka jest jeszcze
od poziomu przedwojennego. Siła
kupna rubla stale spada, wynosząc
dziś zaledwie 1/10 część siły kupna ru-
bla przedwojennego. Na każdym kro-
ku spotyka się ludzi fizycznie wyczer-
panych, bledych i znudzonych.

Dotychczas udało się zaledwie nie-
wielką część ludności rolniczej zorga-
nizować na zasadach spółdzielczości.
Walka, jaką rząd sowiecki prowadzi z
chłopami, ma charakter głównie poli-
tyczny, ponieważ rząd podejrzewa, że
niebezpieczeństwo grozi mu przede-
wszystkiem ze strony stanu chłopskie-
go. Natomiast nie można stwierdzić
nigdzie zorganizowania silnej kontrak-
cji przeciw rządowi sowieckiemu.
Wśród ludności zauważyć się daje
znużenie i apatia.

O Stalinie wyraził się prof. Hötsch,
że jest on nie teoretykiem, lecz czło-
wiekiem brutalnym, wyposażonym w
silną wolę.

Francja nie może zbyt uciąć Niemcom.

Omawiając toczącą się w izbie dy-
skusję nad budżetem ministerstwa
wojny, dziennik „Figaro“ zaznacza,
że zgromadzenie prawodawcze ujawni-
a w toku tej dyskusji poczucie swej
odpowiedzialności przed krajem. Ro-
zumie ono, że likwidacja wojny nie
stanowi wystarczającej gwarancji po-
koju. Nawet mówcy ze stronnictwa
radikalnego, którzy uważają się za zo-
bowiązanych do krytykowania bud-
żetu ministerstwa wojny, zgadzają się
na to, że utrzymanie silnej armji
i obrony granic są koniecznością. Je-
dyny prawie socjaliści wykazują z za-
sady nieograniczone zaufanie do t. zw.
demokracji niemieckiej. Weszło to
u nich w przyzwyczajenie. Dawali
dowody tej samej wiary w roku 1914

przed samym wybuchem wojny, gdy
obalili gabinet Ribota pod pretekstem,
że przesadzał on niebezpieczeństwo
zewewnętrzne. Wspomnienie o tem nie
ostudza bynajmniej zapału socjalistów.
Radykałowie natomiast zdają sobie
sprawę z sytuacji. Rewelacje posła
Franklin-Bouillona o wysiłkach Nie-
miec, zmierzających do postawienia na
nowo na nogi armji i sztabu general-
nego, wprowadziły ich w pewien nie-
pokój. Istnieje niezawodna sprzeczność
między polityką ustępstw, a bezpie-
czeństwem kraju. Polityka ta pociąga
za sobą niweczenie jednego po dru-
gim postanowień traktatu wersal-
skiego, wówczas, gdy bezpieczeństwo
kraju wymagałoby, aby traktat był
ściśle wykonywany. Im słabsza jest
dyplomacja, tem więcej powinno się
mieć na baczności obronę kraju. Gdy-
by zwycięzcy zwracali uwagę na to,
co uzyskali na zasadzie zwycięstwa,
Niemcy zmuszone byłyby ograniczyć
się do armji, która pozostawił im trak-
tat wersalski.

Nowa ustawa górnicza w Anglii.

Według wiadomości, nadeszłych z
Londynu, angielska ustawa węglowa,
która wchodzi na porządek obrad par-
lamentu, składa się z trzech części.
Pierwsza zawiera postanowienie o
koncentracji kopalń, celem regulacji
cen, druga: skrócenie czasu pracy o
pół godziny, trzecia: stworzenie naro-
dowego sądu rozjemczego, którego za-
daniem jest badanie i rozstrzyganie
różnic i zatargów zarobkowych pomię-
dzy właścicielami kopalń, a robotni-
kami.

Partja liberalna żądała jeszcze da-
lej idących kroków rządu w uregulo-
waniu gospodarki węglowej, aby sub-
wencjonowanie węgla, mające na celu
wytrzymanie cen na rynkach zagra-
nicznych, przeniesiono na konsumpcję
krajową.

300.— zł. zarobku

miesięczny gwarantujemy każdemu przeobra-
cę w domu na maszynę trykotarskiej „ROBUS“
co potwierdzają tysiące listów pochwalnych. Ry-
zyka niema, gdyż gwarantujemy wyuczenie się
pracy jak również odzież gotowego towaru. Nie-
chaj nikt nie zwleka i jeszcze dziś napisze o
blizsze i bezpłatne informacje do firmy:
Towarzystwo Handl. J. Kalisz i Ska,
Cieszyn, ul. Trzech Braci 6.

Uwaga: Maszyna „ROBUS“ jest to naj-
nowszy postęp techniki. Ostrzegamy przed
staremi konstrukcjami maszyn.

Branka litewska.

I.

Smutno i powoli dzwigał się Kraków z toni nie-
szczęścia, gdy król Władysław Łokietek po raz
trzeci w roku 1311 zasiadł na polskim tronie i za-
mieszkał na Wawelu z żoną Jadwigą Kaliską i
dwojgiem dzieci, acz nie koronowany jeszcze i
zwany księciem tylko. Po niedawnej pogorzeli
królewskiego zamku rozsiadł się już na jego szcze-
tach dworzec dość wielki i trzy kościoły podniosły
się na nowo, szybko, ale też z niezbyt trwałych
ani kosztownych materiałów budowane; tylko
obronne wały, otaczające cały gród na stromym
Wawelu, potężne były i dobrze obwarowane.
Bram strzeżoną pilnie, tem bardziej, że sam pan
rzadko tam odpoczywał w dworcu, zmuszony bez-
ustannie walczyć z najeźdźcami po odległych gra-
nicach, broniąc swej ziemi ze wszystkich stron
szarpanej przez Krzyżaków, Litwinów, Niemców,
Czechów, Tatarów, i wewnątrz jeszcze rozerwanej
buntami i rozterkami, podniecaniami przez nieprzy-
jaciół, usiłujących z zamieszek tych korzystać. Sa-
ma Litwa przez ciąg jednego panowania księcia
swego Witenesa ośm razy najeżdżała Polskę bez
żadnej do wojny przyczyny, jedynie dla łupieżstwa
tylko, zapuszczając się aż po Kalisz i Łęczycę
w głąb kraju i uwożąc mnóstwo nieszczęśliwych jeń-
ców; mniejszych najazdów trudnoby i zliczyć.

Po buncie wójta krakowskiego, Niemca Alber-
ta, który pod nieobecność Łokietka wydałszy Śl-
zakom miasto, rozkazał księżnie Jadwidze wynosić
się precz z dziećmi z Wawelu, został Kraków na-
stępnie srogo ukaranym w osobach bogatych, osia-
dłych w nim mieszczan Niemców; księżna Łokietek
za tę zdradę odjął im ważne przywileje. Smutek
i upokorzenie miejskich panów odbijały się ponuro

na całym mieście, zazwyczaj gwarnem i ruchli-
wym. Zresztą było to miasto złożone w większej
części z domostw niskich i drewnianych, z pomię-
dzy których tu i owdzie wystrzelała czasem kwa-
dratowa wieżyczka, lub kamienica o wysokim dachu
i kościoły; kościołów tych i klasztorów właśnie bu-
dowało się kilka, szeroko rozciągając się z ma-
terjałami i różnymi przyborami budowy.

Sam tylko rynek krakowski, pomimo niedaw-
nych smutnych wypadków, wrzał ruchem niewe-
sółym, ale gwarnym przy mglistym jesiennym po-
ranku; ludzie jedni tłoczyli się do ratusza, mając
tam sprawy jakieś u panów wójtów krakowskich,
inni dążyli i cisnęli się do sklepów różnorodnych
w kramach, które zbudowane podwójnym rzędem
przez cały rynek, tworzyły na nim oddzielną niby
ulicę; inni jeszcze krzycząc, aby im się usuwano,
jechali wozami z towarem do ważenia na wadze
miejskiej, stojącej przy ratuszu. Były też tu w po-
bliżu łaźnie, browary i piwnica tak zwana Ratu-
szowa, to jest gospoda, gdzie słynnem pokrzepiano
się piwem, a ludzie nie mniej się do niej cisnęli, jak
do łaźni niezmiernie pod owe czasy uczęszczanych.

Cały ten gwar i ruch codzienny zwiększony
był dziś jeszcze szczególniejszą okolicznością. Oto
rozdawali ludzie, że przywieziono do Krakowa gro-
mady nieszczęsnej działwy, którą po ostatnim naj-
ściu Litwinów ludzie poznajdowali na ich drodze
poporuczana tu i owdzie w lasach i w polach. Li-
twin albowim popaliwszy sioła, pomordowawszy
ile się dało ludu i narabowawszy łupu, ile mógł na-
brać, brał i starszych i dzieci w niewolę ile podo-
łał, przywiązując po kilkoro na jednym koniu i ucie-
kając potem co koń wyskoczy, przyczem nie jedno
z konia spadłszy zaginęło, lub wysunęło się nawet
czasem z rąk omdłej matki. Mnóstwo nieszczę-
śliwych takich dzieci umierało, ale inne bywały
czasem po przejściu Litwinów znalezione przez li-

tościwych ludzi, którzy docuciwszy się owego bie-
dactwa i odżywiwszy je, brali za swoje, albo od-
wozili do miasta na rynek, aby potem wśród mie-
jskiego zbiegowiska znaleźli się dla nich opiekunowie,
a czasem i rodzeni rodzice, poszukujący por-
wanego dziecka. Taką to właśnie gromadkę przy-
wieziono na rynek krakowski pewnego mglistego
poranku, i przeto ludzie, cisnący się gwałtownie do
owych wozów, powiększali codzienny przedpołud-
niowy zgłęb na rynku. Co chwila rozlegało się
płaczliwym głosem niewieściom wołanie powtar-
zane żałośnie:

— Puście mnie, ludzie, do dzieci! Oj, puście-
cie! Może tam jest moje!...

I ciżba usuwała się z trudnością, dając prze-
jście cisnącym się, a niezadługo płacz niewieści i
wykrzykniki żałosne dolatywały znów z pośrodku
rynku, gdzie znajdowały się owe dzieci; kobiety
szlochały, jedne użalając się nad dziećmi zbiedzo-
nemi, inne płacząc, że nie znalazły swoich.

Zapamiętaj nie inną i z większym jeszcze po-
spěchem przedzierała się przez tłum już około po-
łudnia szlachcianka jakaś, dosyć młoda jeszcze, ale
okrutnie zmierzowana, odziana w dostatnia jupkę
popieliczkami podbitą i czapkę, a na niej chustkę
jaskrawa. Była to chwila największego zgłęb na
rynku, bo niektórzy rozchodzili się już i rozjeżdżali,
zwiększając tem samem zamieszanie, a tymczasem
szlachcianka owa przedzierała się gwałtownie, idąc
na przებój, torując sobie drogę rękami co sił star-
czyło w mizernej jej osobie, zadyszana, obłana po-
tem ze zmęczenia, z chustką opadłą z głowy na
plecy, z oczyma wyteżonemi ku środkowi placu.

— Ale, jeźmość!... czekajże, jeźmość! — wo-
łał barczysty, szpakowaty szlachcic, cisnąc się
wraz z nią i usiłując osłaniać ją i torować drogę.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela trzecia Adwentu.

Niedziela
15
grudnia

Oktawa Niepok. Pocz.
Najśw. Marii Panny.

Św. Waleriana, bisk.,
† 456 r.

Św. Euzebiusza,
biskupa, † 370 r.

SŁOW.: WOLIMIR.

Powiedzcie bojaźliwym: wzmocnijcie się, a nie bójcie się: oto Bóg nasz przyjdzie i zbawi nas.

(Izajasz XXXV. 4.)

Zdanie: Nieprzyjacieli duszy niełatwo zaszkodzi temu, kto zawsze jest zajęty pożyteczną pracą.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wschodzi o godz. 7.36, zachodzi o godz. 15.42. — Księżyc wsch. o godz. 14.32, zach. o godz. 6.25. — Jutro pełnia księżyca o godz. 12.22.12.

Długość dnia 8 godzin 6 minut. — Zmiany powietrza: burzliwe, mokre. — Jutro: zmienne.

Województwo śląskie. Z Katowickiego.

Katowice. (W sprawie zaopatrzenia w opał na zimę.) Magistrat podaje do ogólnej wiadomości, że w roku bieżącym zaopatrzeni będą w węgiel na zimę: 1. bezrobotni, pobierający zasiłek dla bezrobotnych, lub tego zasiłku pozbawieni, którzy żywić muszą w wspólnym gospodarstwie osoby w podeszłym wieku lub dzieci, 3. inwalidzi socjalni, którzy otrzymują rentę, 3. miejscowi ubodzy. Każdy z wymienionych otrzyma 10 centnarów węgla. Magistrat wzywa uprawnionych do zaopatrzenia w węgiel do osobistego zgłoszenia się w magistracie dzielnicy III w Załężu, pokój 6, celem rejestracji według następującego planu: w sobotę 14 b. m. K—L, w poniedziałek 16 b. m. M—O, we wtorek 17 b. m. P—S—SZ, w środę 18 b. m. T—Z oraz dodatkowo zgłaszający się, mianowicie osoby z literami A—J, które miały zgłosić się do spisu w piątek 13 grudnia. Do rejestracji należy zabrać ze sobą karty legitymacyjne z urzędu pośrednictwa pracy, inwalidzi socjalni winni przedłożyć poświadczenie odbioru rent, ubodzy oraz bezrobotni, którzy do dnia 14 grudnia włącznie zostali zarejestrowani w urzędzie pośrednictwa pracy, nie potrzebują stawić się do rejestracji, ponieważ zostali wciągnięci do list przez właściwe urzędy. Kto nie głosi się w oznaczonym czasie, nie będzie uwzględniony.

— (Uwiadomienie.) Związek samodzielnich kupców podaje do wiadomości, że w niedzielę 15 grudnia sklepy będą otwarte w czasie od godz. 14 do 19. W sobotę 14 grudnia do godz. 8 wieczorem.

Nasze listy w miastach Wojew. Śląskiego

W dniu 15 grudnia wszyscy głosują jedynie na następujące listy:

W Bielsku na listę nr. 1. (Polski Związek wyborczy.)

W Cieszynie na listę nr. 1. (Zjednoczonych Ugrupowań Polskich.)

W Strumieniu na listę nr. 1. (Polska Lista Bezpartyjna, poza tem na następujące gospodarcze listy prorządowe: Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7.)

W Skoczowie na listę nr. 4. (Polska Lista Obywatelska.)

W Wodzisławiu na listę nr. 2. (Bezpartyjna Polsko-Katolicka Lista Gospodarcza.)

W Żorach na listę nr. 1. (Lista Polska.)

— (Gwiazdka dla bezrobotnych.) W związku z nadchodzącymi świętami Bożego Narodzenia przystąpi magistrat w roku bieżącym, tak jak w ubiegłych latach, do rozdania zapomogi gwiazdkowej pomiędzy zarejestrowanych bezrobotnych. Wypłata zapomogi gwiazdkowej dla bezrobotnych odbędzie się dnia 19 i 20 grudnia od godz. 9 do 12 w urzędzie pośrednictwa pracy w Katowicach, dzielnica II w ratuszu. — Wypłata bieżących zasiłków dla bezrobotnych odbędzie się w tygodniu przedświątecznym w sobotę, dnia 21 grudnia podczas godzin urzędowych, a nie w poniedziałek 23 grudnia. Urząd pośrednictwa pracy wzywa do stawienia się w wyżej wymienionych dniach.

— (Uciekł z więzienia.) Aresztowany przez policję w Załęskiej Haldzie Antoni Piela zbiegł z aresztu policyjnego w Katowicach. Piela został aresztowany pod zarzutem dokonania kilku kradzieży.

— (Dwie dziewczynki pod kołami samochodu.) Elżbieta Kalsówna z Katowic, lat 9 i 9-letnia Lota Kąkolówna zostały przejechane przez samochód. Pierwsza doznała złamania nogi, druga okaleczenia nóg. Wypadek wydarzył się na ulicy Marszałka Piłsudskiego w Katowicach.

Zawodzie w Katowickim. (Kradzież wyrobów aluminiowych.) Pod koniec listopada roku bieżącego doniesiśmy o kradzieży wyrobów aluminiowych w fabryce w Zawodziu. W związku z tem donosimy, że sprawcy zostali wyśledzeni przez policję. Kradzieży dokonali Gerhardt Chmielowski, lat 19, Henryk Tiel, lat 11, Jerzy Kaizer, Henryk Sykosz, Paweł Moryc, Józef Marcol i Jerzy Salbert, wszyscy z Zawodzia. Wymienieni włamali się cztery razy do fabryki na Zawodziu. Sprawę skierowano do sądu.

Siemianowice w Katowickim. (Fabryka poszukuje robotników.) Urząd pośrednictwa pracy w Siemianowicach poszukuje robotników do fabryki Fitznera, mianowicie do nitowania kotłów oraz kilku rysowników. Zgłoszenia przyjmuje tylko Urząd pośrednictwa pracy w Siemianowicach.

Z Król. Huty.

Królewska Huta. (Wykłady oświatowe.) Wykłady powszechne Uniwersytetu Jagiellońskiego, zorganizowane w Królewskiej Hucie przez T. C. L., odbywają się co niedzielę o godz. 5 wieczorem w auli gimnazjum żeńskiego. Następnym wykładem z obrazami świetlnymi, wygłosi profesor Franciszek Jańczyk na temat: „Tytan romantyzmu w sztuce polskiej, Jacek Malczewski“, w niedzielę 15 grudnia. Wstęp bezpłatny.

— (Znowu wypadek sprzeniewierzenia.) Zatrudniony u Marii Pastuszkowej w Królewskiej Hucie Stefan Karuch, sprzeniewierzył 400 złotych na szkodę swej pracodawczyni. Policja wdrożyła dochodzenia.

— (Włamanie do sklepu.) Znaczną stratę poniósł kupiec Ernest Szwed w Królewskiej Hucie, ulica Wandy 33. Nieznani złodzieje skradli z jego sklepu zapas towarów wartości tysiąca złotych.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Trup na torze kolejowym.) Na torze kolejowym Chebzie — Świętochłowice znaleziono zwłoki nieznannej kobiety, przejechanej przez pociąg. Dotychczas nie stwierdzono, czy w tym wypadku chodzi o nieszczęśliwy wypadek, czy o samobójstwo. Ponieważ przy zwłokach nie znaleziono dowodów osobistych, ani innych papierów, przeto nazwisko zmarłej kobiety nie jest znane. Opis zwłok: wzrost mniej więcej 160 cm., włosy blond i obcięte, wiek około 25 lat, oczy niebieskie, twarz podłużna. Nieboszczyka miała na sobie granatowy płaszcz z zieloną podszewką, czerwona bluzka, suknie koloru brunatnego. Zwłoki odstawiono do kostnicy szpitala przy hucie „Falwy“ w Świętochłowicach.

Laglewniki w Świętochłowickim. (Tragiczna śmierć dziewczynki.) Maria Steindorf, z Laglewnik, wypadła z wagonu tramwaju podczas jazdy i uderzyła głową o bruk tak silnie, że utraciła przytomność. Wypadek wydarzył się w Król. Hucie. Dziewczyna zmarła w lecznicy, nie odzyskawszy przytomności. Stwierdzono, że stała ona sama na platformie wagonu. Z tego powodu nikt nie był świadkiem nieszczęśliwego wypadku.

Ruda w Świętochłowickim. (Przytrzymanie przemytnika.) Wywiadowcy straży granicznej aresztowali przemytnika. Stwierdzono, że nazywa się on Jerzy Rak. Przytrzymany przemytnik zbiegł podczas transportu do urzędu celnego. Przemyt składający się z niemieckich wyrobów tytoniowych, rodzynek i „maggi“, pozostał w posiadaniu straży celnej. Rak mieszka w Rudzie.

Z Pszczyńskiego.

Bieruń Nowy w Pszczyńskim. (Nowy most.) W roku 1930 ukończony będzie nowy most żelazny na Wiśle między Bieruniem a Oświęcimiem, kosztem 900 000 zł i rozpocznie się budowa mostu pomiędzy Górą a Brzeszczami w Małopolsce.

Wielki Chelm w Pszczyńskim. (Zgon sędziwego nauczyciela.) Przed kilku dniami zmarł tu były nauczyciel, Jan Smolka, przeżywszy 90 lat. Śp. Jan Smolka urodził się w Zawadzie pod Pyskowicami na Śląsku Opolskim. Za młodu nauczyciel Smolka służył jako ochotnik w przybocznej straży cesarza Meksyku Maksymiljana Habsburga. Po rozstrzelaniu cesarza powrócił do stron ojczywstych, mieszkając w Wielkim Chelmie.

Z Rybnickiego.

Godów w Rybnickim. (Zapałki w ręku dziecka.) Uczeń szkolny Alojzy Niezwoła, lat 9, bawił się zapalkami w pobliżu stodoły Jana Moški. Chłopak spowodował pożar, który zniszczył stodołę, napelnioną tegorocznymi zbiorami. Pastwą płomieni stały się także maszyny i narzędzia rolnicze. Szkoda wynosi przeszło 10 tysięcy zł.

Chwałowice w Rybnickim. (Napad rabunkowy.) Jan Wałach, zamieszkały w Świerklanach Dolnych, doniósł policji, że został napadnięty i obrabowany przez nieznaną bandytów na drodze pomiędzy Rybnikiem a Chwałowicami. Napastnicy odebrali mu 300 złotych. Policja wdrożyła natychmiast dochodzenia celem wśle-

Tanio i dobrze
— kupuje się —
kapelusze
i **czapki**

meskie i dla dzieci, **czapki szkolne**
i dla tow. oraz **artykuły męskie**

Fr. Józefoski
Katowice, ul. 3-go Maja nr. 13.

Do wszystkich wyborców Wielkich Katowic.

Komitet Wyborczy Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego na Wielkie Katowice podaje do ogólnej wiadomości wyborców, że wszystkie listy Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego, które noszą następujące numery 10 (Katowice-Centrum), 11 (Dzielnica Dąb), 12 (Dzielnica Bogucice-Zawodzie), 13 (Dzielnica Ligota-Brwnów) i 14 (Dzielnica Załęże) połączone są związkiem list, celem wyzyskania tak zwanych resztek głosów.

Poszczególne dzielnice zasadniczo winny głosować na swa listę dzielnicy, każdy jednak wyborca Wielkich Katowic bez względu na to, czy głosuje w centrum, czy w której z dzielnic, może według swego uznania głosować na którąkolwiek z list Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego (10, 11, 12, 13, 14), gdyż wszystkie głosy, które padną na te listy liczą się wspólnie.

dzienia sprawców napadu. Są poszlaki, że w tym wypadku chodzi o napad zmyślony. Wynik dochodzeń podamy po ukończeniu śledztwa.

Świerklany w Rybnickim. (Z parafii.) Jak wiadomo, tutejszy stary drewniany kościół został zniszczony przez pożar. Dzięki ofiarności wiernych budowano nowy kościół, który znajduje się już pod dachem. Miejscowy ks. proboszcz podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do budowy nowej świątyni. W tych dniach poświęcono krzyż, który będzie zamknięty na wieży. Aktu poświęcenia dokonał W. ks. proboszcz.

Pstrażna w Rybnickim. (Napad na kobietę.) Na drodze prowadzącej przez las z Żytnej do Pstrażnej w odległości 150 metrów od leśniczówki, trzech nieznani napastnicy napadli na przechodzącą wtedy 38-letnią Józefę Świdrygłową. Bandyci zrabowali 380 zł, poczem jeden z napastników dopuścił się na kobiecie gwałtu. Policja zarządziła śledztwo, które jednak narazie nie dało wyników.

Zebrzydowice w Rybnickim. (Wysokie odznaczenie.) Radca duchowny ks. Karol Skupień w Zebrzydowicach został mianowany kancleżem przy Kurji Biskupiej w Katowicach. Wiel. ks. Skupień jest synem majstra rzeźnickiego K. Skupienia w Zebrzydowicach.

Knurów w Rybnickim. (Młodociany złoczyńca.) Przed kilku dniami dokonano kradzieży pieniędzy w tutejszym kościele parafialnym. Nieznany złoczyńca otworzył skarbonkę przy pomocy podrobionego klucza i przywłaszczył sobie około 200 złotych. Policja wyśledziła sprawcę. Kradzieży dokonał 14-letni Antoni Kręciuch, pochodzący z Andrychowa, po-

Uporczywe zaparcie, katary jelita grubego, wzdęcia, osłabione funkcje żołądkowe, zastoina ogólna, osłabione funkcje wątroby, bóle w bokach i pod żebrami przechodzą przy używaniu rano i wieczorem po szklaneczce naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Powagi lekarskie stwierdzają, że woda Franciszka-Józefa nawet przy skłonności do podrażnień kiszek działa bezboleśnie.

wiat Wadowice. Po przesłuchaniu w urzędzie policyjnym odebrano mu 168 złotych. Złoczyńce osadzono w więzieniu sądowym w Rybniku.

Z Tarnogórskiego.

Tarnowskie Góry. (Nowi wizytatorzy szkolni.) Kurja Biskupia mianowała nowych wizytatorów szkolnych. Dla Starych Tarnowic i Rept urząd wizytatora szkolnego powierzono ks. kuratusowi Wafachowi z Lasowic, dla szkół w Tarnowskich Górach ks. proboszczowi Drozdowskiemu w Jedrysku.

(Żywcem pogrzebany.) O okropnym wypadku donoszą z Tarnowskich Gór. Wskutek sprzedaży majątku Rybna spółce osiedleńczej, trzy trumny ze zwłokami członków rodziny v. Koschützki uchwalono przewieźć do Wronin, powiat raciborski. W tych dniach otwarto grobowiec rodzinny w obecności lekarza powiatowego dr. Spila, przy czym stwierdzono, że deski trumny, w której spoczywał rotmistrz v. Koschützki, są wyciśnięte. Świadczy to, że rotmistrz Koschützki, który rzekomo zmarł na udar serca, został żywcem pogrzebany. Nieboszczyk leżał twarzą na dół i z wyciągniętymi ramionami.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Targ na zwierzęta domowe.) Ostatni targ na konie i bydło w Lublińcu był nader słabo obslany. Koni nie spędzono prawie żadnych. Handlarze skarżyli się na lichy obrót, tak samo kramarze, którzy nie wiele utargowali.

Woźniki w Lublinieckim. (Wielki pożar.) Z nieznanego przyczyny wybuchł pożar w obejściu rolnika Piotra Bałczyka. Ogień zniszczył dom i szopę, w której znajdowało się niewymiarne zboże. — Wskutek wiatru pożar przetrzącił się na dom rolnika Kopycioka, niszcząc dach. Szkoda wynosi 3 tysiące złotych.

Ze Śląska Opolskiego

Zmiany w duchowieństwie.

Przeniesieni odnośnie ustanowieni zostali: Ks. kapelan Emil Kutz w Gliwicach administratorem w Rozmierzu (powiat strzelecki). Ks. kapelan Leon Sekuna w Bolkenhain nauczycielem religii przy liceum SS. Urszulanek w Raciborzu. Nauczyciel religii lic. teol. Waldemar Odelga w Oleśnie jako taki przy miejskim gimnazjum realnym w Gliwicach. Ks. proboszcz Pius Lerch w Kotach przy Tworogu proboszczem w Kopienicy przy Pyskowicach.

Z Bytomskiego.

Posiedzenie nowo wybranej rady miejskiej w Bytomiu odbyło się w ubiegły poniedziałek. Po załatwieniu wszystkich formalności, przystąpiono do rozpatrzenia szeregu wniosków nagłych, między innymi także wniosku o uchwalenie zapomóg gwiazdkowych dla biednych i bezrobotnych. Gdy wniosek ten przekazano magistratowi do rozpatrzenia, obecni na sali bezrobotni rzucili się na radnych i prezydium z krzesłami. Wywiązała się bójka, która przerwała wezwana na pomoc policja. Po usunięciu awanturników z sali posiedzeń, dalsze obrady odbyły się bez jakichkolwiek przeszkód.

Z Zabrzeckiego.

Pogrzeb zmarłego proboszcza parafii św. Andrzeja w Zabrzu, ks. dziekana Sonneka, odbył się dnia 11 b. m. przy wielkim udziale duchowieństwa i wiernych. Żałobne nabożeństwo odprawił ks. dziekan Bertzik z Biskupic, krótkie wspomnienie pośmiertne w kościele wygłosił ks. dziekan Peschka z Zabrza. Zwłoki złożono na cmentarzu św. Michała.

Jak donosiliśmy, w dniu 8 grudnia b. r. zmarł proboszcz parafii św. Andrzeja w Zabrzu, ks. dziekan Sonneck. Administratorem osieroconej parafii

Gielda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 13 grudnia: za 100 złotych 46.82 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 213.60 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 13 grudnia: za 100 franków francuskich 35.09 zł, za 100 franków szwajcarskich 172.67 zł, za 100 koron czeskich 26.36 złotych.

Herby Śląskie w Lublinieckim. (Zamknięcie drogi.) W tych dniach rozpoczęto prace około naprawy nawierzchni szosy Herby Śląskie—Kalina—Olszyn. Z tego powodu drogi te zamknięto dla ruchu kołowego. Zakaz obowiązuje aż do odwołania.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Rozbudowa dróg.) Na Śląsku Cieszyńskim będą budowane w r. 1930 nowe nawierzchnie bitumiczne z Bielska do Skoczowa, a stamtąd do Wisły i Istebnej. Stacja kolejowa Zebrzydowice otrzyma nowe połączenie drogowe z powiatem rybnickim przez Ruptawę. Rozbudowa dróg przyczyni się znacznie do dalszej rozbudowy krajowych kamieniołomów. Przed kilku laty materiały sprowadzać musieliśmy z zagranicy, natomiast obecnie posiadamy już dobrze rozwinięte kamieniołomy także na Śląsku Cieszyńskim.

Bielsko. (Burmistrz dr. Pongratz ustąpił.) Długoletni pierwszy burmistrz miasta Bielska dr. Pongratz przestanie urzędować, ze względu na swe zdrowie. Z tego samego powodu wycofa się też zupełnie z życia politycznego. Dr. Pongratz jest Niemcem. Był on dzielnym gospodarzem miasta.

zamianowała władza duchowna ks. kuratusa Tomeczka.

Proboszcz przy kościele św. Anny w Zabrzu, ks. dziekan Peschka, przybył przed 25 laty do Zabrza i objął duszpasterstwo jako kuratus przy tymże kościele. Parafianie obchodząc będą 25-letni jubileusz swego duszpasterza w przyszłą niedzielę w związku z uroczystością papieską.

Z Gliwickiego.

Kościół Wszystkich Świętych w Gliwicach zostanie w najbliższym czasie odnowiony wewnątrz i zewnątrz. Mianowicie bardzo uszkodzona jest wieża, która też najpierw będzie odnowiona. Zarząd kościelny, przystępując do renowacji świątyni, zasługuje na pełne uznanie, gdyż temsamem ratuje starożytną budowę kościelną od grożącego jej upadku. Kościół Wszystkich Świętych w Gliwicach jest najstarsza murowana świątynia w okolicy.

Z Strzeleckiego.

Pod zarzutem dzieciobójstwa aresztowano w Strzelcach robotnicę St. Aresztowana udusiła swoje nieślubne dziecko, zwłoki zaś zakopała na polu niedaleko wapienników. Także aresztowano rodziców młodej dziewczyny, którzy zmusili córkę do opuszczenia domu rodzinnego, co popchnęło ją do popełnienia dzieciobójstwa.

Z Kozielskiego.

W powiecie kozielskim grasują od dłuższego czasu szkarlatyna i odra. Epidemja ta zabiera coraz obfitsze żniwo nie tylko wśród starszych, ale nawet wśród dzieci szkolnych.

Z Prudnickiego.

W poniedziałek, dnia 16 grudnia odbędzie się w Biedrzychowicach uroczystość konsekracji nowego kościoła parafialnego. Konsekracji dokona ks. kardynał dr. Bertram, książę-biskup wrocławski.

Warszawska gielda zbożowa

w dniu 13 grudnia 1929 r.

Żyto 25.00—25.25, pszenica 39.50 do 40.00, jęczmień na krupy 25.50 do 26.50, jęczmień browarowy 27.50 do 29.00, owies 24—25.00, mąka żytnia 40—42, mąka pszeniczna 61—65, mąka pszeniczna luksusowa 72—75.00, osucie żytnie 14.00—14.50, osucie pszeniczne 20—21.00, biała fasola 90.00 do 95.00. Obrót mały.

Z dalszych stron.

Hamburg. (Oblakany chłopiec sprawcą nieszczęścia.) Pewien 9-letni chłopiec, cierpiący na pomieszczenie zmysłów, będąc na spacerze, podbiegł do dwojga małych dzieci i zepchnął je do kanału. Dziewczynkę zdołali przechodnie uratować, 5-letni chłopiec utonął. Umysłowo chorego chłopca, sprawcę nieszczęścia, zamknięto w szpitalu obłąkanych.

Londyn. (Figura woskowa Pola Negri.) Świetna gwiazda fil-

ZENITH

mowa Pola Negri gaśnie. Przez kilka-naście lat talent jej roznosił imię Polski po całym świecie. Ostatnio słynny londyński „gabinet aktualności” wprowadził jej figurę woskową pośród innych postaci jako przedstawicielkę sztuki filmowej w pierwszym ćwierćwieczu bieżącego wieku.

Lista kandydatów

Narodowego Chrześc. Bloku Gospodarczego.

Katowice — centrum nr. listy 10.

Pełnomocnik listy: Czaplicki Stefan.

Kandydaci:

1. Dr. Dąbrowski Włodzimierz, adwokat. 2. Imiela Emanuel, urzęd. woj. 3. Czaplicki Stefan, kupiec. 4. Kowalczyk Tomasz, dyrektor. 5. Ligoń Stanisław, profesor. 6. Murek Wilhelm, kontr. kol. 7. Szafek Wilhelm, urzęd. 8. Dreja Maksymilian, urzęd. pocztowy. 9. Baron Brunon, inspektor szkolny. 10. Kłapowa Marta, żona insp. szkoln. 11. Gogolek Karol, mistrz piekarski. 12. Nowożyn Brunon, robotnik. 13. Węgrzynek Józef, robotnik. 14. Hedażyński Franciszek, urz. sąd. 15. Rostek Antoni, adwokat. 16. Kocych Karol, urzęd. 17. Dr. Orszulok Paweł, lekarz. 18. Włosik Władysław, ref. ogrodn. 19. Kinowski Walerjan, urzęd. 20. Koraszewska Franciszka, nauczycielka. 21. Doga Leon urz. celny. 22. Jan Maciński, urzęd. 23. Miarczyński Czesław, inżynier. 24. Szaflik Baltazar, kupiec. 25. Ciemięgowa Franciszka, zameżna. 26. Rokus Augustyn, budowniczy. 27. Palowski Józef, przemysłowiec. 28. Jaskółka Teodor, urzęd. 29. Kiełbasa Paweł, kupiec. 30. Kozik Ludwik, dyrektor. 31. Rzepka Michał, st. woźny. 32. Maćków Mieczysław, as. dyr. 33. Kowolik Jan, woźny. 34. Zając Teodor, inżynier. 35. Poloczek Paweł, robotnik. 36. Hurski Ludwik, st. woźny. 37. Górny Stefan, robotnik. 38. Głowacki Franciszek, dyrektor.

Katowice - Dąb nr. listy 11.

Pełnomocnik listy: Kiszka Karol.

Kandydaci:

1. Kiszka Karol, st. inżynier. 2. Piec Augustyn, st. tokarz. 3. Kosz Tomasz, właśc. nier. 4. Heinrich Józef, dozorca. 5. Kaniowa Janina, mężatka. 6. Olśzówka Jan, sżytygar.

Bogucice - Zawodzie nr. listy 12.

Pełnomocnik listy: Rzepka Augustyn.

Kandydaci:

1. Ahtelik Karol, górnik. Broda Ludwik, kupiec. 3. Rzepka Augustyn, asesor. 4. Wyględa Wilhelm, funkcjon. 5. Wróna Wojciech, inwalida. 6. Absalon Jan, woźny. 7. Mildner Oton, hutnik. 8. Muc Jan, rzeźnik. Pojda Teofil, przem. 10. Jakubik Alojzy, oberzysta. 11. Volkert Jan, hutnik. 12. Wieczorek Leopold, maszynista. 13. Szweda Jan, murarz. 14. Stokfisz Józef, kupiec. 15. Stanik Jan, hutnik. 16. Ostrowski Henryk, kolejarz. 17. Feliks Paweł, kowal. 18. Dreszer Stanisław, robotnik. 19. Hartmann Franciszek, cieśla górniczy. 20. Piszczek Józef, kolejarz. 21. Konek Jan, robotnik. 22. Kozlik Jan, robotnik. 23. Czudaj Konstanty, wojażer. 24. Stachowski Ignacy, funkcj.

Ligota - Brynów nr. listy 13.

Pełnomocnik listy: Jankowski Stefan.

Kandydaci:

1. Kocima Leopold, kolejarz. 2. Czański Ludwik, górnik. 3. Jezella Jan, restaurator. 4. Stolarczyk Teodor, maszynista. 5. Łukowiec Antoni, górnik. 6. Kala Józef, kolejarz. 7. Łytek Stefan, maszynista. 8. Książ Stanisław, górnik. 9. Bobek Wiktor, inwalida. 10. Skrzydło Paweł, maszynista. 11. Piernikarczyk Franciszek. 12. Jura Florian, górnik. 13. Smoczyk Józef, inwalida. 14. Grzyma Augustyn, strażak. 15. Lubina Feliks, tokarz. 16. Dudek Karol, kolejarz. 17. Zganiacz Edward, robotnik. 18. Wyleżoł Paweł, urz. cel. 19. Swoboda Stanisław, górnik. 20. Machulec Franciszek, inwalida. 21. Loch Fryderyk, spawacz. 22. Palowski Ignacy, górnik. 23. Wyleżoł Tomasz, inwalida. 24. Sikora Józef, nadgórnik. 25. Wieczorek Augustyn, urzęd. 26. Oleś Florian, szewc. 27. Jureczko Ludwik, maszyn. 28. Flakus Piotr, maszyn.

Załęże nr. listy 14.

Pełnomocnik listy: Zembok Józef.

Kandydaci:

1. Zembok Józef, rzecz. urz. prok. 2. Długiewicz Franciszek, drogerzysta. 3. Kozikowa Agnieszka, wdowa. 4. Fesser Franciszek, murarz. 5. Lelonek Tomasz, inw. gór. 6. Dudek Konrad, kowal. 7. Feliks Jan, em. sekr. kol. 8. Ciasnocha Jan, nadgórnik. 9. Falkus Wiktor, dozorca. 10. Polczyk Maksymilian, górnik. 11. Wolna Teofila, mężatka. 12. Piguła Robert, robotnik. 13. Węgier Paweł, kolejarz. 14. Bazan Antoni, kowal. 15. Zabka Ludwik, górnik. 16. Szynol Paweł, sanitarij. 17. Jacek Paweł, kupiec. 18. Gąsior Maciej, urz. poczt. 19. Stoszek Józef, urz. kol. 20. Pradella Adolf, maszynista. 21. Regulowa Marja, mężatka. 22. Spyra Franciszek, restaurator. 23. Kroczek Franciszek, kolejarz. 24. Buliński Bronisław, górnik. 25. Cebula Paweł, górnik. 26. Weinzettel Stan., robotnik. 27. Krybus Jan, kupiec. 28. Poloczek Paweł, maszynista. 29. Błaszczok Mikołaj, kupiec. 30. Kwaśny Tomasz, prz. pol. 31. Werner Teofil, dozorca. 32. Lorenc Stefan, kolejarz. 33. Sidelko Wojciech, górnik. 34. Szymczyk Józef, maszynista. 35. Stachowicz Ernest, kolejarz. 36. Stolarczyk Michał, maszynista. 37. Piecha Augustyn, lazienny. 38. Kuźnik Augustyn, post. 39. Cyganek Józef, kowal. 40. Danecki Antoni, robotnik. 41. Górnik Stanisław, górnik. 42. Siedlaczek Edward, maszynista. 43. Sobek Emil. 44. Pieczka Karol, sżytygar. 45. Adamiec Paweł, gospod. 46. Błaszczok Józef, murarz.

SPORT.

Śląski Klub Narciarski w Katowicach
donosi: Jak w poprzednich latach, tak i w roku bieżącym schronisko na Równicy urzędza dnia 24 bm. wigilii Bożego Narodzenia przy wspólnym opłatu, na którą się najuprzejmie zaprasza wszystkich p. t. turystów i gości. Zgłoszenia do tejże wigilii prosimy kierować do 22 grudnia r. b. wprost do schroniska na Równicy p. Ustroń.

Niedzielną sensacją.

Jak się dowiadujemy, zarząd L. T. S. C. wystosował do zarządu P. Z. P. N. i P. K. S. depesze z prośbą o delegowanie na mecz o wejście do Ligi „L. T. S. C.” — „Naprzód” w Lipinach specjalnej komisji władz nadzorczych ze względu na niezwykle ostrą grę, która stosuje Naprzód. Zarząd P. Z. P. N. postanowił przychylić się do tego życzenia i wydelegować na mecz swego specjalnego przedstawiciela.

W Katowicach:

K. S. Kolejowy — I. K. P. (I. F. C.)
Zawody te odbędą się o godz. 13.45 na boisku Kolejowego Klubu Sportowego i zapowiadają się bardzo interesująco ze względu na dobrą formę obydwu drużyn.

O wejście do „B” Ligi.

W niedzielę zakończone zostaną wreszcie rozgrywki o wejście do „B” Ligi w grupie królewskobuclkiej. Do walki staną następujące kluby piłkarskie:

w Wielkich Hajdukach:

Haller — K. S. Powstaniec Klimzowice

w Siemianowicach:

K. S. „07” II. — W. K. S. Tarn. Góry.

O ile K. S. 07 wyjdzie z tej walki zwycięsko, to zdobędzie on tytuł mistrza klasy B grupy królewskobuclkiej.

w W. Hajdukach:

K. S. Ruch — Pogoń Katowice.

W nadchodzącą niedzielę zostaną rozegrane w W. Hajdukach na boisku K. S. Ruch towarzyskie zawody piłkarskie pomiędzy powyższymi drużynami.

w Rudzie:

K. S. Slavia — K. S. Naprzód Zależe.

Dyplomy dla śląskich drużyn piłkarskich.

Dyplomy dla śląskich drużyn piłkarskich.
P. Z. P. N. po porozumieniu się z okręgami, postanowił przedstawić Z. Z. do odznaczenia między innymi następujące kluby śląskie: K. S. Naprzód Lipiny, K. S. Pogoń Katowice i K. S. Iskra Katowice.

Wykreślenia ze swych klubów otrzymali następujący śląscy gracze: Geisler I. K. P. Katowice, Nastula Czarni dawniejszy gracz Naprzodu z Lipin, oraz szereg innych graczy.

Polska na 7-mem miejscu wśród państw piłkarskich.

Świeży rocznik F. I. P. A. podaje oficjalną statystykę ilości klubów piłkarskich w poszczególnych państwach.

Statystyka ta w odniesieniu do większych państw europejskich wygląda następująco: 1) Niemcy — 7117 klubów. 2) Francja — 5289 klubów. 3) Włochy — 2054 klubów. 4) Belgia — 1200 klubów. 5) Holandia — 1030 klubów. 6) Czechosłowacja — 939 klubów. 7) Polska — 595 klubów. 8) Węgry — 430 klubów. 9) Dania — 334 klubów. 10) Austria — 245 klubów.

Pięściarstwo.

W sobotę 14 grudnia odbędą się na Górnym Śląsku następujące spotkania bokserskie:

W Rudzie odbędą się zawody międzyklubowe pomiędzy drużynami K. S. Slavia a K. S. Stadion Królewska Huta.

W programie są przewidziane następujące spotkania:

Waga papierowa: Eisenberg (Stadion) — Lempa (Slavia).

Waga musza: Gawlista (St.) — Brabanski II. (St.)

Waga kogucia: Przykuta (St.) — Choroba (SL.)

Waga piórkowa: Otto (St.) — Loch (SL.)

Waga lekka: Zachlok (St.) — Adamiec II. (SL.)

Waga półśrednia: Kotula (St.) — Brabanski I. (SL.)

Waga średnia: Jokiel (St.) — Adamiec (SL.)

Waga półciężka: Ziemianowski (Orzegów) — Niesobski (St.)

B.K.S. 29 Katowice II — Policynny KS.

Spotkanie to odbędzie się w Bogucicach na sali p. Kozy o godz. 19. Miejskowy klub chociaż jeszcze młody, posłada znakomity materiał na bokserów, co wykazały ostatnie walki ze Stadionem z Król. Huty, w których ulegli w nieznacznym stosunku. Drużyna Policynnego wystąpi w swym najlepszym składzie z Synoczkim, Płoskowiakiem i Kuleszą na czele.

Reprezentacja miasta Brna — rep. m. Katowic.

Jak wiadomo, sezon bokserski został na Górnym Śląsku otwarty. Po kilku zwycięstwach i porażkach, jakie drużyny nasze miały do zanotowania, w najbliższych dniach nastąpią znowu dalsze walki.

Pierwszą w programie najbliższych walk znajduje się dawno oczekiwany mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami miast Brna i Katowic. Mecz ten odbędzie się w sobotę dnia 14 grudnia w Czechosłowacji. Dalszym etapem walk naszych bokserów będzie spotkanie w Wilnie. Dodać należy, że Śląski Okręgowy Związek Bokserski pertraktuje również okręgami poznańskim i pomorskim w sprawie rozegrania meczów międzyokręgowych z reprezentacjami tych okręgów. Terminy tych spotkań nie są jeszcze znane.

Pływakstwo.

Karliczek w dobrej formie.
Świetny pływak Śląski Karliczek z E. K. S. Katowice, znajduje się obecnie w doskonałej formie. Startując w niedzielę w pływaniu krytej w

Dalsze wyniki wyborów gminnych.

Powiat pszczyński.

Borowawieś. Lista obywatelska (polska prorządowa) 280 gł — 6 mandatów. Lista właścicieli domów i lokatorów 148 gł — 3 mandaty. Razem 6 mandatów prorządowych.

Dzieckowice. Lista rolników i robotników 108 gł — 2 mandaty. Chrześc. Nar. Blok Gosp. 83 gł — 2 mandaty. Polska lista obywatelska (prorządowa) 103 gł — 3 mandaty. Kat. Blok Ludowy 185 gł — 5 mandatów.. Razem 5 mandatów prorządowych.

Grzawa. Lista Polska Chrz. Obywateli (kompromisowa) 113 gł — 6 mandatów. Lista polskich robotników i rolników (kompromisowa) 55 gł — 3 mandaty. Razem 3 mandaty prorządowe.

Jarzabkowice. Lista polskich katolików 129 gł — 6 mandatów. Lista niemiecka 101 gł — 5 mandatów. Lista urzędników i robotników dworskich 35 gł — 1 mandat. Razem 7 mandatów prorządowych.

Kobiór. Kat. Chrześcijańska Jedność (prorządowa) 272 gł — 4 mandaty. Kat. Blok Ludowy 358 gł — 6 mandatów. Zgoda i praca obywateli (lista prorządowa) 51 gł — 1 mandat. Lista chrześcijańskich robotników polskich (lista prorządowa) 98 gł — 1 mandat. Razem 6 mandatów prorządowych.

Krasowy. Kat. Blok Ludowy 255 gł — 3 mandaty. Nar. Chrześc. Blok Gospodarczy 206 gł — 3 mandaty. Lista właścicieli domów i gruntów 67 gł — 1 mandat. Lista niemiecka 167 gł — 2 mandaty.

Laziska Dolne. Lista Polska Obywatelska 143 gł — 2 mandaty. Lista polskich lokatorów (socialistyczna) 142 gł — 2 mandaty. N. P. R. 206 gł — 3 mandaty. Lista polskich lokatorów i inwalidów 99 gł — 2 mandaty. Razem 2 mandaty prorządowe.

Ląka. Kat. Zjednoczenie Chrześcijańskiej Demokracji 233 gł — 5 mandatów. Lista gospod.-rolnicza (kompromisowa) 122 gł — 3 mandaty. Społeczna grupa obywateli 125 gł — 3 mandaty. Grupa robotniczo-gospodarcza 79 gł — 1 mandat. Nar. Chrześc. Zjednoczenie Pracy 125 gł — 3 mandaty. Razem 3 mandaty prorządowe.

Miedzyrzecze. Polska partia społeczna robotników i rolników 43 gł — 2 mandaty. Kat. Blok Lud. 35 gł — 2 mandaty. Lista niemiecka 51 gł — 2 mandaty. Nar. Chrześc. Zjedn. Pracy 119 gł — 6 mandatów. Razem 8 mandatów prorządowych.

Mokre. Polsko-katolicka lista bezpartyjna 379 gł — 5 mandatów. Grupa robotników i chałupników 354 gł — 5 mandatów. Grupa robotników (lista kompromisowa) 128 gł — 2 mandaty. Razem 6 mandatów prorządowych.

Panewnik. Zjednoczenie stronnictw chrześcijańskich polskich 553 gł — 7

mandatów. Chrześcijańskie Zjednoczenie Gospod. 170 gł — 2 mandaty. Razem 9 mandatów prorządowych.

Paniowy. Lista robotniczo-włściańska (prorządowa) 127 gł — 3 mandaty. Polski Blok Obywatelski 285 gł — 6 mandatów. Razem 3 mandaty prorządowe.

Pawłowice. Chrześcijański Kat. Blok Gospodarczy 97 gł — 2 mandaty. Polskie stronnictwo ludowe 198 gł — 4 mandaty. Niemcy 96 gł — 2 mandaty. Nar. Blok Gospod. 62 gł — 1 mandat. Kat. Blok Ludowy 130 gł — 3 mandaty. Razem 7 mandatów prorządowych.

Plasek. P. P. S. 86 gł — 2 mandaty. Kat. Blok Ludowy 201 gł — 5 mandatów. Blok Zjednoczonych Obywateli 73 gł — 2 mandaty. Nar. Chrześc. Blok Gosp. 116 gł — 3 mandaty. Razem 5 mandatów prorządowych.

Piotrowice. Kat. Blok Ludowy Kościuchna 389 gł — 4 mandaty. P. P. S. (partia rewolucyjna) 540 gł — 5 mandatów. Kat. Blok Ludowy Piotrowice 349 gł — 3 mandaty. Kat. Blok Ludowy Ochojec 281 gł — 2 mandaty. Nar. Chrześc. Blok Gospod. 266 gł — 2 mandaty. Zjednoczenie Obywatelskie 261 gł — 2 mandaty. Razem 9 mandatów prorządowych.

Tychy. N. P. R. 518 gł — 3 mandaty. Niemcy 576 gł — 3 mandaty. N. P. R. 310 gł — 2 mandaty. Blok robotniczy 136 gł — bez mandatu. Obywatelski Blok Gosp. 462 gł — 3 mandaty. Kat. Blok Ludowy 1230 gł — 7 mandatów. Razem 3 mandaty prorządowe.

Wesoła. Kat. Blok Ludowy 252 gł — 5 mandatów. Partia Prawa Ludu 116 gł — 2 mandaty. Polska bezpartyjna lista gospodarcza 47 gł — bez mandatu. P. P. S. (rządowa) 68 gł — 1 mandat. Lista bezpartyjna 42 gł — bez mandatu. Kat. Blok Ludowy na kolonii Szklarnia 49 gł — 1 mandat. Razem 1 mandat prorządowy.

Wisła Wielka. Nar. Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy 40 gł — 1 mandat. Niemcy 117 gł — 3 mandaty. Bezpartyjny Blok Gospodarczy 78 gł — 2 mandaty. Międzypartyjne Zjednoczenie 1 gł — bez mandatu. N. P. R. 29 gł — 1 mandat. Obywatelskiej Zjednoczenie Robotników 132 gł — 4 mandaty. Kat. Blok Ludowy 53 gł — 1 mandat. Razem 3 mandaty prorządowe.

Zarzecz. N. P. R. 161 gł — 7 mandatów. Blok gospodarczy rolników 119 gł — 5 mandatów. Razem 5 mandatów prorządowych.

Zazdrość. Nar. Chrześc. Zjednoczenie gospodarzy i robotników 93 gł — 4 mandaty. Lista Ch. D. 94 gł — 5 mandatów. Razem 4 mandaty prorządowe.

Na tem zamykamy listę wyników wyborów z powiatu pszczyńskiego.

Katowicach, Karliczek uzyskał na 87 mtr. (6x14,5 mtr.) czas 1:09 sek., co odpowiada 1:20 sek. na 100 mtr. Dotychczasowy rekord Polski na 100 mtr. na wznak wynosi 1:22,4 sek., pobicie więc go przez Karliczka wydaje się tylko kwestią czasu.

Program radiowy.

Niedziela, 15 grudnia 1929 r.

Katowice, fala 408,7: 10.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. — 11.58 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krakowa oraz komunikat meteorologiczny z Warszawy. — 12.10 Koncert symfoniczny z Warszawy. — 15.00 Wykład religijny. — 15.20 Odczyt rolniczy: „Jak obchodzić się z obornikiem w podwórzu i w polu?”. — 15.40 Koncert orkiestry robotniczej zakładów Solvay. — 16.15 Koncert zespołu instrumentalnego Polskiego Radja w Katowicach. — 17.15 Szachy — „Na szachownicy”: Podstawowe wiadomości w grze szachowej oraz aktualja dla zaawansowanych miłośników gry. — 17.40—18.30 Koncert orkiestry policji państwowej. — 18.30 Odczyt. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Muzyka. — 19.30 Bery i holki śląskie. — 20.00 Słuchowisko z Wilna. — 20.30 Koncert z Poznania. — 21.10 Odczyt z Warszawy. — 21.25 Koncert z Poznania. — 22.00 Feljton z Warszawy. — 22.15 i 22.35 Komunikaty. — 23.00 Muzyka taneczna z Krakowa.

Warszawa, fala 1.395,3: 12.10 Koncert symfoniczny. — 14.00 Odczyt rolniczy. — 14.40 Zbiór kawałków. — 15.10 Muzyka. — 16.20 Płyty gramofonowe. — 16.40 Odczyt. — 16.55 Koncert gramofonowy. — 17.40 Koncert orkiestry policyjnej. — 19.00 Rozmaitości. — 19.25 Feljton. — 20.30 Koncert. — 21.10 Literatura. — 21.25 Koncert. — 22.00 Feljton. — 22.15 i 22.35 Komunikaty. — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1: 14.00 i 14.30 Odczyty rolnicze. — 17.20 Feljton. — 19.00 Rozmaitości. — 19.25 Odczyt. — 20.30 Koncert. — 23.00 Muzyka taneczna. — 24.00 Hejnał.
Poznań, fala 336,3: 10.15 Nabożeństwo. — 12.05 — 12.25 i 12.45 Odczyty gospodarskie. — 17.00 Płyty gramofonowe. — 17.45 Słuchowisko dla dzieci. — 18.15 Wiadomości dla młodzieży. — 19.40 Rzeczy ciekawe. — 20.30 Koncert. — 23.00 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325; Gliwice, fala 253: 11.00 Nabożeństwo protestanckie. — 12.00 Radioorkiestra. — 14.00 Odczyt. — 15.25 Słuchowisko dla dzieci. — 19.45 Odczyt. — 22.35 Muzyka taneczna.
Berlin, fala 478: 9.00 Nabożeństwo. — 11.30 Sztuka sceniczna: Jaś i Małgorzata. — 14.00 Odczyt. — 15.00 Płyty gramofonowe. — 16.00 Wieczór wigilijny na płytach gramofonowych. — 17.00 Koncert z Magdeburgu. — 18.15 Koncert mandolinistów. — 20.00 Wesoły wieczór.
Wiedeń, fala 519,9: 10.30 Pieśni religijne. — 11.10 Koncert symfoniczny. — 15.30 Koncert. — 18.10 Odczyt. — 18.50 Muzyka kameralna. — 20.10 Operetka: Czar walca.

Poniedziałek, 16 grudnia 1929 r.

Katowice, fala 408,7: 11.58 Sygnał czasu z Warszawy oraz hejnał z Krakowa. — 12.05 Koncert gramofonowy. — 16.00 Komunikaty gospodarcze oraz komunikat Teatru Polskiego. — 16.15 Program dla dzieci z Warszawy. — 16.45 Koncert gramofonowy. — 17.15 „Nowości radiowe”. — 17.45 Muzyka z Warszawy. — 18.45 Rozmaitości. — 19.05 Odczyt: „Z wędrowek po Spiszu”. — 19.30 Nauka poprawnego mówienia i pisanja po polsku. — 20.00 Komunikaty Strażactwa Śląskiego. — 20.05 Odczyt: „Jak powstały nazwy miejscowości w Polsce, a w szczególności na Śląsku?”. — 20.30 Koncert z Warszawy. — 22.00 Feljton z Warszawy. — 22.15 i 22.35 Komunikaty z Warszawy. — 23.00 Muzyka z Warszawy.

Warszawa, fala 1.395,3: 12.05 Płyty gramofonowe. — 15.20 Wykład dla gospodyń. — 16.15 Przegląd dla dzieci. — 17.15 Nauka francuskiego. — 17.45 Muzyka. — 18.45 Rozmaitości. — 19.25 Płyty gramofonowe. — 20.15 Feljton muzyczny. — 20.30 Koncert. — 22.00 Feljton. — 22.15 i 22.35 Komunikaty. — 23.00 Muzyka taneczna.
Kraków, fala 314,1: 12.05 i 16.45 Płyty gramofonowe. — 17.15 Nauka francuskiego. — 18.45 Rozmaitości. — 19.25 Odczyt. — 20.00 i 24.00 Hejnał.
Poznań, fala 336,3: 13.05 Koncert gramofonowy. — 16.50 Odczyt T. C. L. — 17.45 Koncert instrumentalno-wokalny. — 19.05 Rzeczy ciekawe. — 19.30 Radjotechnika. — 19.50 i 20.05 Odczyty. — 22.45 Nauka tańców.

Wrocław, fala 325; Gliwice, fala 253: 16.15 Płyty gramofonowe. — 17.15 Muzyka dla dzieci. — 18.30 Odczyt. — 19.20 Muzyka. — 21.10 Muzyka. — 23.15 Muzyka taneczna z Berlina.

Berlin, fala 478: 14.00 Płyty gramofonowe. — 16.30 Pieśni. — 17.00 Muzyka. — 18.25 Odczyt. — 20.45 Opera: „A Basso Porto”. — 22.30 Radiolekka tańca, następnie muzyka taneczna.

Kto wygrał?

W drugim dniu ciągnięcia 20. Polskiej Loterii Państwowej padły następujące wygrane:

40.000 zł. wygrał Nr.: 69252.

10.000 wygrał Nr.: 202599.

1000 zł. wygrały N-ry: 123749, 198506.

Po 500 zł. wygrały N-ry: 11470, 31006, 72024, 154594, 200220.

Po 400 zł. wygrały N-ry: 38810, 44461, 46436, 51646, 56264, 95655, 111697, 112145, 138196, 144732, 146130, 159910, 180144, 192228.

Po 300 zł. wygrały N-ry: 5735, 8682, 16397, 20005, 23842, 27198, 42018, 42234, 46789, 54773, 57193, 69074, 82289, 85389, 92979, 119638, 125958, 130155, 133106, 137285, 140998, 143878, 160668, 163498, 164653, 173083, 174024, 175849, 180673, 201868, 205859, 209360.

Sprawy towarzysiw.

Ruda. Miesięczne zebranie Katolickiego Koła Abstynentów w Katowicach odbędzie się w niedzielę, dnia 15 grudnia po południu o godz. 5 w gimnazjum żeńskim przy ulicy 3 Maja. Goście mile widziani.

Rybnik. Dnia 22 grudnia odbędzie się zebranie grupy I Związku Powstańców w lokalu p. Ciałonia o godz. 3 po południu. Po zebraniu gwiazdka dla wdów i sierot po poległych powstańcach oraz dla biednych rodzin. Prawo udziału w gwiazdce mają tylko rodziny członków związku.

Nadesłane.

Król. Huta. Czytelnikom naszym zwracamy uwagę na ogłoszenia w dzisiejszym numerze następujących firm z Król. Huty:

Adolf Kreutzberger, ul. Wolności 29 a, która poleca najmodniejsze płaszcze i ubrania dla panów i chłopców. Wybór wielki, ceny umiarkowane.

Dom Handlowy „Tekstyl” Fritz Guttmann, ulica Marszałka Piłsudskiego 3, która ma na składzie wielki wybór materiałów na płaszcze, suknie, bielizny, oraz płócien. Specjalność wyprawy ślubne. Ceny umiarkowane.

Podarek gwiazdkowy.

Firma Towarzystwo Handlowe J. Kalisz i Ska, Cieszyn, ul. Trzech Braci Nr. 6, oferuje na gwiazdke uniwersalna maszyny trykotarska „Robus”, na której bez żadnych uprzednich wiadomości fachowych może każdy zarobić 300 zł miesięcznie, stwarzając warsztat pracy domowej, dobroczynny w obecnych ciężkich czasach bezrobocia i długich, beczynnie spędzanych wieczorów zimowych. Gotowy towar skupuje firma J. Kalisz i Ska, tak że ryzyko jest wykluczone. Tysiączone listy pochwalne potwierdzają wartość maszyny.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Na gwiazdke! Na gwiazdke! Obywatele i obywatelki!

Już najwyższy czas, aby każdy zakupił towary na podarunki świąteczne. W tak krytycznym czasie każdy powinien kupować na gwiazdke rzeczy praktyczne i dobre, a mianowicie:

- 2 kołdry płkowe i obrus, 1 kołdra watowa,
- 1 koszula dzienna męska, 1 koszula damska,
- 6 chusteczek, 1 recznik, 1 para podczoch
- 1 para skarpetek.

Taka cała wyprawę wysyłamy tylko za 59 zł. Za dobroć towaru gwarantujemy.

„Polski Wzrost Krajowy” Łódź Piotrkowska 117.

Na żądanie wysyłamy ilustrowane cenniki bezpłatnie.

MEBLE wszelkiego rodzaju u za gotówkę i na spłatę poleca W. Pogoda, Świętochłowice Bytomska 15/17 Telefon 505.

Śląski Urząd Wojewódzki
rozpisuje pisemny
przetarg publiczny
na roboty dla ubezpieczenia filarów
mostu kolejowego
w Goczałkowicach.

Termin wnoszenia ofert upływa dnia 16. XII. 1929 r.
godz. 10.
Do ofert należy dołączyć wadium w wysokości 5 %
sumy oferowanej.
Bliższe szczegóły podane są w Gazecie Urzędowej
Województwa Śląskiego Nr. 39.

Za Wojewodę:

Inż. H. Zawadowski m. p.
Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

Najkorzystniej!

zakupuje się
podarunki świąteczne
po cenach bardzo niskich jako to:
bieliznę damską, męską
i dziecięcą, trykotaże, pończochy,
rękawiczki, bieliznę jedw., szale damskie
-- i męskie i krawaty --
w wielkim wyborze

J. Waclaw, Katowice Poczta 2
Telefon 2465.

Najstaranniej plegnowane wina wszelk. gatunków

wódki i likiery renomowanych firm poleca

Przyszowski i Ska

Hurtownia win i wódek

Sprzedaż detaliczna

KATOWICE, ul. Mariacka 7

Telefon 1298.

Agitujcie za naszą gazetą!

Jeżeli potrzebujecie jeszcze
na święta

elegancki

plaszcz męski

lub

ubranie męskie

to znajdziecie jedno i drugie
w najlepszym wykonaniu
tylko w firmie

Adolf Kreutzberger, Król. Huta
ul. Wolności 29 a.

Bilans majątkowy z dnia 31 grudnia 1928
Spółdzielni budowlanej „Strzecha” w Mikołowie.

Wyszczególnienie	Stan czynny	Stan bierny
Gotówka - - - - -	9531.40 z	
Budynki - - - - -	108 000.00 „	
Dłużnicy - - - - -	2737.10 „	
Grunt - - - - -	1 089.65 „	
Ruchomości - - - -	1.00 „	
Udziały - - - - -		3 385.34 zł
Wierzyciele - - - -		111 398.38 „
Fundusz społeczny -		2 047.03 „
Sumy przechodnie -		31 000.00 „
Nadwyżka - - - - -		1 528.46 „
	121 359.21 zł	121 359.21 zł

Stan członków.

Członków pozostało w dniu
1. 1. 1928 r. . . . . 81 z 83 udziałami
Członków wystąpiło w ciągu
1928 r. . . . . 4 z 4 „
Członków pozostało w
końcu 1928 r. . . . . 77 z 79 udziałami.
Mikołów, dnia 30 marca 1929 r.

„Strzecha”

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością
w Mikołowie.
(-) Józef Mrzyk. (-) St. Kopel.

Baczność! Baczność!

Polecam po bardzo niskich cenach
żywe liny - żywe karpie
żywe szczupaki
świeże sandaże - łososie
ryby morskie
śledzie niesolone - biklingi
śledzie opiekane, majjasy
oraz wszelkie marynaty.

Poznańska Hala Ryb
Katowice, ul. św. Stanisława 3
narożnik Marszałka Piłsudskiego. Tel. 869.

Maszyny rolnicze

Młocarnie ręczne i manewrowe
Młocarnie szerokomłotne
Maneże ochronne i pałakowe
Sieczkarnie ręczne i manewrowe
Wialnie (fachle) i młynki ::
Kultywatory „ plugi „ brony
Beczki i pompy do gnojówki
Siekacze do buraków itd. itd.

Najlepszy wybór. Najlepszy gatunek.
Tanie ceny — także na spłaty.
Mikołaj Łakota, Pszczyna. Tel. 104.

Miód pszczelny

świeży, lipcowy, tegoroczny, pochodzący z naj-
lepszyc pasiek podolskich po cenie 5 kg brutto
w blaszankach zł. 17; 10 kg zł. 32; 20 kg
zł. 60 — wraz z opakowaniem i opłatą pocztową,
wysyła za zaliczką I. Winokur, Tarnopol,
Tarnowskięgo 14.

Co to jest?

To jest kawałek mydła „Kollontay z pralką” — odpowiedziałby każdy uczeń, widząc kawałek mydła, które co do formy i wyglądu odpowiada mydłu „Kollontay”. Żadna jednak z gospodyń domu nie powinna sprawę tak pobieżnie traktować i kupować mydło, nie oglądawszy go dokładnie, ponieważ małe fabryki konkurencyjne usiła zuchwale nadać swym wyrobom podrzędnej jakości wygląd podobny zupełnie do mydła „Kollontay z pralką”. Tylko to, co jest najlepsze i najwięcej pożądane, stale się naśladuje. Tylko prawdziwe i słynne powszechnie z dobroci mydło „Kollontay” ma na każdym kawałku napis „Kollontay” oraz znak ochronny „pralkę”. Nie pozwólcie się, Szanowne Gospodynie, oszukiwać, tylko Wasze życzenia są miarodajne, a lepszemu mydłu niż „Kollontay z pralką” niema wogóle. Wypróbujcie „Kollontay’a” sode do bielenia” i proszek „Boraxil”!

Mydło Kollontay

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Jedyny wytwórca: Erik A. Kollontay. Fabryka chemiczna Katowice-Brynów.

NA GWIAZDKĘ PŁASKI ZEGAREKI
z wiecznym niełtłukającym się szkłem.
Nowy wynalazek! tylko 5.97

Wysyłamy pocztą za zaliczeniem elegancki zegarek nikielowy s. „Chronometr”. — Chód dziesięczny na kamieniach. Wyregulowane do minuty z gwarancją za dobry chód na 8 lat. Lepszego gatunku 7,50, 9,50, 11,50, 15, 18, 21, 25, 35, 40, 45, 51, 60 i 65 zł. Na rękę z paskiem 14, 17, 20, 25, 30, 35, 40, 50 i 57 zł. Z francuskiego nowego złota „Plaque D'or” niczem się różni od prawdziwego złota 14 kar. 15,50, 2 szt. 30, 3 szt. 44 zł, ręczne z paskiem lepszego gatunku 20, 25, 37, 45, 55, 65 zł. Budziki stolowe 15, 17 i 20; lepszego gatunku 25, 30 i 40 zł. Łańcuszki z nowego złota po zł. 2,15, 3, 3,75, 4,85 i 6 zł. Za kosztą przesyłki i opakowanie płaci kupujący.

Fabr. Skład Genewskich Zegarków „MONTRE” WARSZAWA, Sienna 27. Oddział 100. Firma egzystuje od roku 1900. Nagrodzona wieloma złotymi medalami i krzyżami. Za dobroć naszych zegarków otrzymujemy setki listów dziękczynnych.

Wyprzedaz Świąteczna
zabawek

15% rabatu niżej cen fabrycznych
porcelana, szkło, wyroby skórzane i
podarunki świąteczne
po cenach bardzo niskich kupuje się
nader korzystnie w chrześcij. składzie

E. Waclaw, skład szkła i porcelany
Katowice, Rynek 12.

Nasza wielka sprzedaż gwiazdkowa rozpoczęła się.

Polecamy stosowne podarki gwiazdkowe po cenach nadzwyczaj niskich.

Niektóre przykłady z naszego polecenia:

Zapas białego damastu na ręczniki - - - - -		metr. 0,90 zł.
Zapas Madapolanu Zyrardowskiego - - - - -		metr. 1,55 zł.
Zapas płócien na fartuchy „Protte” - - - - -		metr. 1,55 zł.
Zapas kolorowych materiałów na ręczniki - - - - -		sztuka 1,85 zł.
Zapas aksamitu do prania - - - - -		metr 2,85 zł.
Zapas kw. atkowanego płótna na zasłony i obrusy - - - - -		metr 3,65 zł.
Zapas damastowych obrusów kolorowych - 140 szer. . . 5,90, białe - - - - -		4,25 zł.
Zapas Popeliny - - - - -		metr 3,25 zł.
Zapas sukna Foule w wielu kolorach - - - - -		metr 6,75 zł.
Zapas białych obrusów z frendzią! - - - - -		sztuka 7,25 zł.
Zapas aksamitów w wielu kolorach - - - - -		metr 8,75 zł.
Zapas flauszów na płaszcze, 150 cm szer. - - - - -		metr 9,40 zł.
Zapas zamszów na płaszcze, kolorowe - - - - -		15,75, czarne 12,80 zł.
Zapas bielizny stołowej na 6 osób, białej z kolorowymi brzegami - - - - -		17,40 zł.
Wielki wybór popeliny, gabardyny, Eping e, welnianych i jedwabnych Georgetow, welnianych i jedwabnych Veloutin, Crepe de Chine, Crepe Satin, Ottoman firan odmierzonych i na metry. Garnitury na łożka: gradel, linon, damast. Wyspy gęste i nieprzepuszczalne. Specjalność: wyprawy ślubne.		

Dom Handlowy „Tekstyl”

Fritz Guttman
tylko Król.-Huta, ul. Marszałka Piłsudskiego 3.
Nasz interes jest otwarty w niedzielę, 15 grudnia br. od godz. 2-giej po południu do godz. 7-mej wiecz. rem.